

ва между народитѣ, противъ вражди и войни. Баща му — простъ колибаръ — сжщо никога не е му говорилъ за отечество и пр. А все пакъ, когато единъ день Илия е билъ поведенъ отъ баща си на пазаръ въ Габрово, спрѣли при единъ вѣковенъ джбъ и стариятъ казалъ:

— Синче, до тукъ е било нѣкога търновското царство. Така се е запомнило.

Малкиятъ Илия зиналъ:

— Ами надоле, тате, по Загорието, какво царство е било?

— Турско, чедо.

Илия ми разказа:

— Мрави пропѣлзѣха по снагата ми. Въ училището ние бѣхме вече учили за пропадането на Търновското царство. А ето моятъ неграмотенъ татко е знаялъ всичко преди насъ! Мене изеднажъ ми стана много страшно отъ това, че нѣкога търновското царство е наистина било до тука, а после турцитѣ превзели и него, та изклали царя и болѣритѣ...

Илия Ивановъ бѣше дълбоко чувствителенъ човѣкъ (измушкаха го въ нощното сражение при Селиолу). И ето чрезъ него азъ можихъ да почувствувамъ, какво въздействие може да иматъ живитѣ паметници отъ миналото върху новитѣ поколения. Самъ не бихъ могълъ да постигна това, защото азъ съмъ роденъ и расълъ въ източна България, кждето турската колонизация е заличила всички следи отъ миналото.

Младитѣ, на които говоря, се спогледаха. И ме запитаха на единъ гласъ: